AARHUS UNIVERSITET

School of Business and Social Sciences	**Eks. termin:** Forår 2014
Juridisk **Kandidat-/embedseksamen**	**Ordning:** Ny
Del/delprøve/fase: 1. år af bacheloruddannelsen	
Fag: Ret og politik	
Opgavetype: Alm.	
Antal sider i opgavesættet (inkl. forsiden): 12 sider (i alt 54 spørgsmål) – tekst på begge sider.	
Eksamensdag: mandag, den 19. maj 2014 kl. 9.00-11.00	
Eksamenslokaler: Aarhus Universitet	

Eksamen i Ret og politik

1. T. Hobbes, J. Locke og J.-J. Rousseau har vidt forskellige idéer om den ideelle statsform. Alligevel indskriver de tre teorier sig i den liberale tradition. Hvad skyldes det?

a) Alle teorierne argumenterer for, at staten er noget gudsgivet.

b) Alle teorierne argumenterer for, at statens legitimitet kun kan bygge på individets frivillige samtykke.

c) Alle teorierne argumenterer for, at staten er naturlig.

d) Alle teorierne argumenterer for, at menneskets begrænsede fornuft gør det umuligt at give staten en retfærdiggørelse.

2. Kan Hobbes' suveræn drages til ansvar for sin handlinger?

a) Ja, suverænen står til ansvar for den øverste domstol i staten.

b) Ja, suverænen står til ansvar for kirken i staten.

c) Ja, suverænen står til ansvar over for flertallets vilje.

d) Nej, suverænens magt er ubegrænset.

3. Hvilken politisk filosof har skrevet følgende: "Skønt jorden og alle de laverestående dyr er fælles for alle, besidder hvert menneske dog en ejendom i sin egen person. Denne har ingen, undtagen han selv, ret til. Hans krops arbejde og hans hænders værk må siges at tilhøre ham. Hvad som helst han løfter ud af den tilstand, naturen har frembragt og anbragt det i, har han blandet sit arbejde med, og han har tilføjet det noget, som er hans eget, og har derfor gjort det til sin ejendom. Da han har bragt det ud af den tilstand,

naturen har placeret det i, har det fået tilføjet noget ved hans arbejde, som udelukker, at andre også kan have ret til det"?

a) John Locke.

b) Thomas Hobbes.

c) Jean-Jacques Rousseau.

d) Edmund Burke.

4. Kan man forene Hobbes' absolutisme med Montesquieus idé om magtens tredeling?

a) Ja.

b) Nej.

5. Hvilket af følgende udsagn beskriver bedst den klassiske naturret?

a) Naturretten er udtryk for suverænens vilje.

b) Naturretten er udtryk for flertallets vilje.

c) Naturretten eksisterer uafhængigt af menneskelige befalinger og meninger.

d) Naturretten er en form for menneskelig konvention.

6. Hvilket prædikat sætter man på artikel 22-27 i FN's menneskerettighedserklæring?

a) Det er positive rettigheder.

b) Det er negative rettigheder.

c) Det er libertarianske rettigheder.

d) Det er procedurale rettigheder.

7. Hvilket af følgende udsagn beskriver bedst Lockes opfattelse af ejendomsretten?

a) Locke argumenterer for, at ejendomsretten er en samfundsskabt ret.

b) Locke argumenterer for, at der i naturtilstanden findes en ejendomsret, som det er overladt til den enkelte at håndhæve.

c) Locke argumenterer for, at Gud har givet Adam jorden som sin private ejendom.

d) Locke argumenterer for, at der i naturtilstanden ikke er nogen moralsk pligt til at respektere andres ejendom, da man har en ret til alt, man finder fornødent til egen overlevelse.

8. Hvordan lyder J.S. Mills argument for ytringsfrihed?

a) Udstrakt ytringsfrihed er udtryk for Guds vilje.

b) Udstrakt ytringsfrihed gør samfundet mere dydigt.

c) Udstrakt ytringsfrihed fremmer sandheden.

d) Udstrakt ytringsfrihed leder til fred og stabilitet.

9. Hvilket af følgende udsagn beskriver bedst Platons forhold til demokratiet?

a) Demokratiet er alle andre styreformer overlegen, idet demokratiets idé om fælles medbestemmelse fører til, at alle samfundets borgere føler, at de har et medansvar for samfundets udvikling.

b) Demokratiet er den eneste retfærdige styreform, idet mennesker her af fri vilje danner et fællesskab med hinanden.

c) Demokratiet er en dårlig styreform, idet befolkningen generelt ikke besidder den ekspertviden, der er nødvendig for at lede staten.

d) Demokratiet er en dårlig styreform, idet den ikke er forenelig med individets selvbestemmelsesret.

10. Hvem bør regere i Platons idealstat?

a) De stærkeste.

b) De fleste (majoriteten).

c) De vise (filosofferne).

d) Bønderne.

11. Hvilken fordeling af samfundets goder foreskriver Benthams utilitarisme?

a) Fordelingen bør altid være til de svagestes fordel.

b) Fordelingen bør altid respektere individets rettigheder.

c) Samfundets goder bør fordeles ligeligt.

d) Den foreskriver ikke et bestemt fordelingsmønster, men foretrækker altid den fordeling, der fremmer lykken for flest mulige.

12. Hvem har skrevet følgende udsagn: "Jeg vil i stedet hævde, at personerne i startsituationen ville vælge to ret forskellige principper: det første kræver lighed i tildelingen af grundlæggende rettigheder og pligter, men det andet hævder, at sociale og økonomiske uligheder i formue og myndighed kun er retfærdige, hvis de fører til kompenserende fordele for alle, og i særdeleshed for de mindst begunstigede medlemmer af samfundet"?

a) Michael Walzer.

b) John Rawls.

c) Thomas Hobbes.

d) Robert Nozick.

13. Hvilket af følgende udsagn beskriver bedst Nozicks kritik af Rawls?

a) De retfærdighedsprincipper, Rawls forsvarer, tillader, at der tvangsmæssigt opkræves skat af arbejdsindkomst, hvilket er at ligestille med et slavesamfund.

b) De retfærdighedsprincipper, som Rawls forsvarer, fokuserer på, hvordan en given fordeling historisk er opstået, og fokuserer derfor på processen snarere end resultatet af fordelingen.

c) De retfærdighedsprincipper, som Rawls forsvarer, leder til en minimalstat.

d) De retfærdighedsprincipper, som Rawls forsvarer, prioriterer frihed på bekostning af retfærdighed.

14. Hvilket af følgende udsagn beskriver bedst Rawls' opfattelse af et retfærdigt samfund?

a) I det retfærdige samfund skal institutionerne indrettes således, at omfordeling af goder fra rig til fattig forbydes.

b) I det retfærdige samfund skal institutionerne indrettes således, at den kristne idé om det gode liv fremmes mest effektivt.

c) I det retfærdige samfund skal institutionerne indrettes således, at de fremmer lykken for flest mulige.

d) I det retfærdige samfund skal institutionerne indrettes således, at de søger at udligne ufortjente kilder til ulighed imellem individerne.

15. Hvordan lyder gengældelsesteoriernes grundlæggende argument mod at straffe uskyldige?

a) De uskyldige fortjener ikke at blive straffet.

b) Det vil lede til utryghed i samfundet, hvis vi straffer uskyldige.

c) Det vil lede til mere kriminalitet, hvis vi straffer uskyldige.

d) Det vil lede til de bedste konsekvenser at handle, som om det altid er moralsk forkert at straffe uskyldige.

16. Hvem er ifølge Nils Christie de retmæssige ejere af en konflikt?

a) De direkte involverede.

b) Sagførerne.

c) Dommerne.

d) Sagsbehandlerne.

17. Hvad er det for en byrde, alle lovlydige borgere ifølge Richard Dagger påtager sig?

a) Opdragelsens byrde.

b) Den finansielle byrde.

c) Byrden ved at være free rider.

d) Selvbeherskelsens byrde.

18. Når staten i sin retfærdiggørelse for kriminalisering af en bestemt type handling sætter individets eget gode over individets selvbestemmelsesret, gør staten brug af hvilket kriminaliseringsprincip?

a) Krænkelsesprincippet.

b) Skadesprincippet.

c) Retlig paternalisme.

d) Retlig moralisme.

19. Hvilke interesser skal straffeloven ifølge Joel Feinberg primært beskytte?

a) Velfærdsinteresser.

b) Ultimative interesser.

c) Instrumentelle interesser.

d) Finansielle interesser.

20. J.S. Mill er den første, der formulerer det såkaldte skadesprincip. Men hvilken etisk teori hviler Mills skadesprincip på?

a) Kants kategoriske imperativ.

b) Dydetikken.

c) Utilitarismen.

d) Intuitionismen.

21. Hvilket af følgende udsagn beskriver bedst, hvad Patrick Devlin fandt kritisabelt ved Wolfenden-rapportens konklusioner?

a) Wolfenden-rapporten konkluderede, at kun handlinger, der skader andre, bør kriminaliseres.

b) Wolfenden-rapporten konkluderede, at der bør være en privatsfære, der er immun over for statslig indblanding.

c) Wolfenden-rapporten konkluderede, at man bør kriminalisere homoseksualitet og prostitution.

d) Wolfenden-rapporten konkluderede, at staten i princippet har en ret til at beskytte sig mod alle umoralske handlinger.

22. Hvilken vigtig interesse gør, at de fleste liberale er skeptiske over for retlig paternalisme?

a) Interessen i selvbestemmelse.

b) Interessen i fysisk velvære.

c) Interessen i finansiel stabilitet.

d) Interessen i psykisk velvære.

23. Hvilket forhold er der mellem volenti non fit injuria-maksimen og spørgsmålet om aktiv dødshjælp?

a) Volenti-maksimen tilsiger, at patientens familie og nærmeste venner bestemmer, hvornår patientens liv ikke længere er værd at leve.

b) Volenti-maksimen tilsiger, at hvis lægen vurderer, at patientens liv ikke længere er værd at leve, så kan lægen legalt give patienten en dødelig sprøjte, uagtet om patienten modsætter sig dette.

c) Volenti-maksimen tilsiger, at hvis en patients anmodning om dødshjælp er frivillig og informeret, skader lægen ikke i strafferetlig forstand patienten ved at give denne en dødelig sprøjte, hvorfor aktiv dødshjælp bør være legal.

d) Volenti-maksimen tilsiger, at patientens ve og vel altid bør stå over patientens selvbestemmelsesret.

24. En klassisk udfordring for det liberale skadesprincip er spørgsmålet om kriminalisering af undladelser og passivitet. Hvordan forholder J.S. Mill sig til dette spørgsmål?

a) Mill argumenterer for, at skønt det udgør undtagelsen, kan det retfærdiggøres at kriminalisere undladelse og passivitet.

b) Mill argumenterer for, at skadesprincippet kun retfærdiggør kriminalisering af aktive handlinger, hvorfor passivitet og undladelser aldrig bør kriminaliseres.

c) Mill argumenterer for, at idet undladelser og passivitet kun er umoralske men ikke direkte skadelige handlinger, bør de aldrig kriminaliseres.

d) Mill argumenterer for, at alle umoralske handlinger - inklusive undladelse og passivitet - bør kriminaliseres.

25. I diskussionen om kvalificeringen af krænkelsesprincippet, hvad er Feinberg og Shoemaker så uenige om?

a) De er uenige om, hvorvidt man skal have en god grund til at udføre en krænkende handling, før den kan falde under krænkelsesprincippet.

b) De er uenige om, hvorvidt det skal spille nogen rolle, om den krænkede part har en god grund til at føle sig krænket.

c) De er uenige om, hvorvidt det giver mening at opdele krænkelser i umiddelbare og medierede krænkelser.

d) De er uenige om, hvorvidt der er en kategori af ikke-skadelige men krænkende handlinger, der bør kriminaliseres.

26. Hvilken politisk position repræsenterer Athen i Thukydids berømte dialog?

a) Realisme.

b) Idealisme.

c) Konstruktivisme.

d) Liberalisme.

27. Hvad er ifølge Hobbes en nødvendig betingelse for etablering af ægte international ret?

a) En universel moral.

b) En verden af liberale demokratier.

c) En verden af anstændige samfund.

d) En global suveræn.

28. Hvad er ifølge de politiske realister afgørende for en stats interesser i det internationale system?

a) Landets kultur.

b) Landets sikkerhedspolitiske situation.

c) Der er ikke én bestemt faktor, der bestemmer et lands interesser, idet landes identiteter er foranderlige størrelser.

d) Landets politiske styreform.

29. Hvilken særlig betydning for international ret fik freden i Westfalen?

a) Her blev princippet om staters suverænitet grundlagt.

b) Her blev princippet om den universelle moral grundlagt.

c) Her blev princippet om moralens forrang frem for religionen grundlagt.

d) Her blev princippet om magt er ret grundlagt.

30. Hvilke to moralske minimumskrav skal et såkaldt anstændigt folk overholde?

a) Alle borgere skal have stemmeret, og samfundets goder skal fordeles efter differensprincippet.

b) Et anstændigt folk skal følge de to retfærdighedsprincipper, Rawls beskriver i 'A Theory of Justice'.

c) Et anstændigt folk skal overholde basale menneskerettigheder og have demokratiske institutioner, der gør det muligt for alle samfundets grupper at komme til orde i den politiske debat.

d) Et anstændigt folk skal basere deres politik på religiøse opfattelser, og det skal fordele samfundets goder efter differensprincippet.

31. Hvad er ifølge Rawls den primære årsag til, at bebyrdede samfund er bebyrdede?

a) Årsagen skal primært findes i globale institutioner som IMF og WTO, der hindrer bebyrdede samfund i at udvikle sig.

b) Årsagen skal primært findes internt i samfundets moralske og politiske kultur.

c) Årsagen skal primært findes i det historiske faktum, at nutidens velstillede lande er blevet velstillede ved at udnytte de nu bebyrdede samfund.

d) Årsagen skal findes i det faktum, at verdens naturlige ressourcer ikke er ligeligt fordelt mellem landene.

32. I tekstuddraget fra 'Folkenes ret' diskuterer Rawls to eksempler. Hvad er pointen i det første eksempel?

a) Eksemplet skal vise, at et verdenssamfund baseret udelukkende på bistandspligten vil lede til uacceptable resultater.

b) Eksemplet skal vise, at bistandspligten bør suppleres med et differensprincip.

c) Eksemplet skal vise, at et verdenssamfund baseret på et globalt differensprincip uden mål vil lede til uacceptable resultater.

d) Eksemplet skal vise, at international retfærdighed kræver materiel lighed mellem lande.

33. Hvordan forholder Sokrates sig til demokratiet?

a) Sokrates argumenterer for, at flertallet altid har ret.

b) Sokrates argumenterer for, at styreformen er underordnet, da ret er et spørgsmål om magt.

c) Sokrates argumenterer for, at det er umuligt at give en præcis definition af retfærdighed, hvorfor det vil være mest praktisk at følge flertallets præferencer.

d) Sokrates argumenterer for, at det er vigtigere at gøre det rigtige, end det flertallet siger.

34. Hvilket af følgende udsagn beskriver bedst Hobbes' kritik af den klassiske naturret?

a) Naturen er ikke god og formålsrig men derimod en krigstilstand.

b) Den klassiske naturret leder til ateisme.

c) Den klassiske naturret bygger på et for negativt billede af mennesket som styret af sine lidenskaber og ude af stand til at lytte til fornuft.

d) Den klassiske naturret formår ikke at inkorporere idéen om naturlige rettigheder.

35. Hvilket af følgende udsagn beskriver bedst, hvad Rawls' værk 'A Theory of Justice' handler om?

a) Værket handler om, hvordan vi som individer skal behandle hinanden.

b) Værket handler om, hvordan vi kan opnå et mere lykkeligt samfund.

c) Værket handler om, hvordan vi skal indrette samfundets institutioner, så alle individer behandles som frie og lige.

d) Værket handler om, hvordan slutstatsprincipper kuldkaster individets frihed.

36. Hvad finder kommunitaristerne særligt kritisabelt ved Rawls' teori?

a) Rawls undervurderer fællesskabets betydning for individets identitet og interesser.

b) Rawls undervurderer betydningen af individets frihed.

c) Rawls undervurderer vigtigheden af at mindske den rolle, held spiller for fordelingen af samfundets goder.

d) Rawls undervurderer den rolle, den private ejendomsret spiller for individers sociale position.

37. Hvis jeg bliver stødt over, at en gruppe andengenerationsindvandrere brænder det danske flag af, er der så tale om en umiddelbar eller medieret form for krænkelse?

a) Umiddelbar krænkelse.

b) Medieret krænkelse.

38. Hvorfor argumenterer Nils Christie for, at man i stedet for at åbne institutter for kriminologi burde lukke dem?

a) Kriminologien kan spille den uheldige rolle, at den medvirker til at fjerne og usynliggøre konflikter.

b) Det er alt for dyrt at drive institutter for kriminologi i forhold til deres nytteværdi.

c) Institutter for kriminologi er med til at forstærke og synliggøre samfundets konflikter, hvilket ikke er socialt nyttigt.

d) Institutter for kriminologi spiller ofte den uheldige rolle, at de legitimerer de uretfærdige straffesystemer.

39. Hvordan finder vi ifølge Antonin Scalia meningen med den amerikanske forfatning?

a) Vi må underkaste forfatningen en moralsk fortolkning.

b) Vi må spørge, hvordan personer, der levede på den tid, forfatningen blev nedskrevet, rimeligvis ville forstå forfatningens mening.

c) Vi må spørge, hvordan nulevende personer rimeligvis vil forstå forfatningens mening.

d) Vi må fortolke forfatningen i overensstemmelse med den herskende samfundsmoral.

40. Hvilket af følgende udsagn beskriver bedst indholdet af Habermas' diskursprincip?

a) Diskursprincippet angiver, hvordan det retfærdige samfund ser ud.

b) Diskursprincippet forklarer, hvorfor demokratiet bør have forrang frem for retten.

c) Diskursprincippet beskriver de procedurale betingelser, politiske diskussioner bør leve op til.

d) Diskursprincippet angiver, hvorfor den private autonomi bør have forrang frem for den offentlige autonomi.

41. Hvilket af følgende udsagn beskriver bedst uenigheden mellem Dworkin og Scalia?

a) De er uenige om, hvorvidt originalisme er den rigtige måde at fortolke forfatningen på.

b) De er uenige om, hvorvidt fortolkning af forfatningen indebærer en moralsk læsning af forfatningen.

c) De er uenige om, hvorvidt dommere skal være retsskabende.

d) De er uenige om, hvorvidt dommere bør lade deres personlige opfattelser af moral og politik være bestemmende for fortolkningen af forfatningen.

42. Hvem varetager opdragelsen i Platons pædagogiske provins?

a) Filosofferne.

b) Vogterne.

c) Bønderne.

d) Kvinderne.

43. Hvordan ser Bentham på goder som familie, venskab og viden?

a) Det er objektive goder, der ikke kan reduceres til noget andet gode.

b) Det er de tre goder, et rationelt og rimeligt individ ville vælge i den oprindelige position.

c) Det er de tre ubetingede goder, vi skal bygge samfundet på.

d) Det er betingede goder, hvis værdi afhænger af, hvorvidt de fremmer lykken for flest mulige.

44. Hvilket af følgende udsagn beskriver bedst Walzers syn på fordelingsretfærdighed?

a) En teori om fordelingsretfærdighed bør bygge på et sæt universelt anerkendte primærgoder.

b) Differensprincippet beskriver den retfærdige fordeling af goder i samfundet.

c) Teorier om fordelingsretfærdighed bør udelukkende fokusere på at bryde monopoler.

d) Teorier om fordelingsretfærdighed bør først og fremmest fokusere på at bryde enkelte goders dominans.

45. Hvilken fejlslutning begår følgende argument: 'Selvfølgelig er alt det, der står i Biblen sandt! Det står der jo i Biblen, at det er'?

a) Division.

b) Komposition.

c) Cirkulær argumentation.

d) Ad hominem.

46. Hvilken fejlslutning begår følgende argument: 'Etisk råd anbefaler, at homoseksuelle bør kunne indgå registreret partnerskab. Dr. Hansen, der er medlem af etisk råd, anbefaler derfor, at homoseksuelle bør kunne indgå registreret partnerskab'?

a) Division.

b) Komposition.

c) Irrelevant autoritet.

d) Argument fra uvidenhed.

47. Hvilken fejlslutning begår følgende argument: 'Studier viser, at gifte danskere er lykkeligere end ugifte danskere. Det er derfor klart, at ægteskab leder til mere lykke'?

a) Komposition.

b) Division.

c) Ad hominem.

d) Falsk årsag.

48. Hvilken fejlslutning begår følgende argument: 'Selvfølgelig eksisterer Gud! Der er ingen, der har bevist, at han ikke eksisterer'?

a) Division.

b) Argument fra uvidenhed.

c) Anklagerens fejlslutning.

d) Irrelevant autoritet.

49. Hvilken fejlslutning begår følgende argument: 'Psykiatri er en pseudovidenskab! Hvorfor skulle Tom Cruise ellers kritisere det'?

a) Irrelevant autoritet.

b) Cirkulær argumentation.

c) Ad hominem.

d) Falsk årsag.

50. Hvilken fejlslutning begår følgende argument: 'Du skal ikke tage Martin Heideggers teori om værens natur seriøst! Heidegger var jo nazist'?

a) Komposition.

b) Falsk årsag.

c) Ad hominem.

d) Cirkulær argumentation.

51. Hvilken fejlslutning begår følgende argument: 'Jeg vil aldrig gå på date med en rødhåret pige igen. Jeg har været på date med to rødhårede piger nu, og de havde begge et voldsomt temperament'?

a) Irrelevant autoritet.

b) For hurtig generalisering.

c) Anklagerens fejlslutning.

d) At benægte grunden.

52. Hvilken fejlslutning begår følgende argument: '1) Atomer er farveløse. 2) Katte består af atomer. K) Derfor er katte farveløse'?

a) Komposition.

b) Division.

c) Falsk årsag.

d) Argument fra uvidenhed.

53. Er følgende argument gyldigt eller ugyldigt, og hvad er navnet på argumentets logiske form? 1) Alle racister er skeptiske over for øget indvandring. 2) Peter er skeptisk over for øget indvandring. K) Peter er racist.

a) Gyldigt - Modus ponens.

b) Gyldigt - Modus tollens.

c) Ugyldigt - at hævde følgen.

d) Ugyldigt - at benægte grunden.

54. Er følgende argument gyldigt eller ugyldigt, og hvad er navnet på argumentets logiske form? 1) Når det regner, bliver gaderne våde. 2) Det regner ikke. K) Derfor er gaderne tørre.

a) Ugyldigt - at benægte grunden.

b) Ugyldigt - at hævde følgen.

c) Gyldigt - Modus tollens.

d) Gyldigt - Modus ponens.